

kes helytörténész, Szép László, tovább kereste a templom maradványait a temető területén, és kitartó munkájának eredményeként, annak É-i részén összefüggő téglafalakat észlelt.

A július 15. és 28. között folyó ásatás a megtalált falmaradványok tisztázására, illetve környezetének feltárására koncentrált. Az ásatás helyszínét (15×10 m) 6 darab, 5×5 m-es szelvényre osztottuk. A terület teljes feltárását gátolták az 1990-es években belétemetett boszniai menekültek sírjai. A templom alaprajza mindazonáltal így is kirajzolódott. A templom alapozásának utolsó 2-3 téglasorát találtuk meg, amely rögtön a gyepszint alatt jelentkezett. A környékből elmondása alapján a temetőben az 1980-as években területrendezés miatt a templomdombból legalább 50 cm-t eldózeroltak, és a földet a nagyatádi temetőbe szállították. A 120–130 cm széles alapozásnál a téglákat agyagba fektették, azonban a téglák közti kitöltésként jobbra homokot használtak. A téglák kisméretűek, jó megtartásúak, némelyek üvegesre égetettek. A templom keletelt, tulajdonképpen 2 körívűből áll. A szentély külső fala enyhén sokszög alakú, amelyhez 2 csatlakozó támpillért tártunk fel. A teljesen kör alakú hajóhoz a Ny-i oldalon szintén 2 támpillér csatlakozott – itt sejtethjük a templom bejáratát is. A támpillérek, a templom többi részével együtt, ugyanolyan típusú téglából épültek, és az alapozással kötésben vannak. A templom járósíntje sehol sem került elő. A templom kora a 15–16. század fordulójára tehető, mindazonáltal formája merőben szokatlan a korszakban. A templomtól 4 m-re K-re, a temető egy üres részében egy újabb, 5×5 m-es szelvényt nyitottunk abban a reményben, hogy talán itt középkori temetkezéseket találunk. Összesen 27 sírt tártunk fel, néhányat a templom területéről. Ezek többségénél megállapítható volt, hogy már a templom pusztulása után, törmelékes földbe ásták őket. Az előkerülő 17–18. századi leletanyag (olvasók, keresztek, franciakapcsok, gombok, koporsószőgek) is ezt támasztotta alá. Egyetlen többszörösen bolygatott sírból került elő egy 1514-es II. Ulászló érme, amely a templom tényleges korát jelzi.

Konzulens: dr. Magyar Kálmán, rajzoló: Mészáros Szilvia.

M. ARADI CSILLA

198. Nagydorog, Pap-sziget

(Tolna megye) Ó, Kő

Egy 1772-es térképen jelölt (TMÖL T. 131.) rom helyének célzott terepbejárást végeztem el. Bár a Sió és a Sárköz között fekvő területen ennek helyét nem sikerült azonosítani, az ártérből enyhén kiemelkedő egykori kis szigeteken – kis relatív magasságuk miatt csak a tetejükön – 3 őskori lelőhelyet fedeztem fel, közülük az egyiket kevés középkori anyagot is találtam.

K. NÉMETH ANDRÁS

199. Nagydorog, Templom-domb

(Tolna megye) Ø

A helyre neve alapján figyeltem fel, mert Nagydorog a középkorban vélhetőleg egyházas falu lehetett, ám helye nem ismert. A község D-i részétől kissé K-re fekvő, kiszáradt patakágak által határolt területen nem bukantam leletanyagra.

K. NÉMETH ANDRÁS

200. Nagynyárád, Bólyi-dűlő

(Baranya megye) Ó, Kő

2002. március 25. és április 22. között a Janus Pannonius Múzeum Régészeti osztálya munkatársai terepbejárást végeztek a tervezett M6-56 gyorsforgalmi út Baranya megyei szakaszán. A 23127. pontnál, a Borza vízfolyástól délre a dombvonal északi oldalán hosszan elnyúlt település nyomára bukantunk, amit vöröses, szürkés foltok jeleztek. A 68. sz. lelőhely kiterjedése 600×250 m.

Munkatársak: Nagy Erzsébet, Gábor Olivér régészek, Krasznai Péter ásatási technikus, Tari Józsefné gyűjteménykezelő.

KÁRPÁTI GÁBOR

201. Nagyszénás határa

(Békés megye) Sza, A, H

2002. október 22-én terepbejárást végeztem Nagyszénástól ÉK-re, az Orosháza–Szarvasi út Nagyszénástól cc. 5 km-re É-ra eső, K-i irányba húzódó, a térkép által is névvel jelölt Telefonos út É-i oldalán.

32. számú lelőhely: A Horváth-tanya – mely a régi békési út mellett fekszik – vonalától Ny-ra a hátság felületén nem találtunk cserepeket. A lelőhely Ny-i része, amely nem igazodik a terepalakulatokhoz, csak szarmata leletanyaggal szolgált. A lelőhely középső részétől (Szendi-Horváth-tanya) kelet felé haladva fokozatosan megjelent a gyűjtött anyagban a 9–10. századi kerámia. A lelőhely elkeskenyedő. K-i szélén pedig szinte csak az volt gyűjthető.

A lelőhely az É-i szélét tekintve a természetes domborzathoz igazodik, K-i vége szintén, a D-i része pedig kissé lehúzódik a lapos részbe, de zömmel a partos részen gyűjtöttünk itt is cserepeket. Terepjárásunk bizonyította, hogy a gyűjtött leletanyag a Szendi-Horváth-tanya környékén és a K-i elkeskenyedő részen ugyanaz: szarmata és 9–10. századi. A szarmata leletanyag nagyobb számmal képviselteti magát. Több kézikorongolt darab is előfordult a leletanyagban, ezek közt van olyan, amely aranyló csillámmal soványított, illetve olyanok is, melyek soványító anyagában tört kövek, mésztufadarabok találhatóak, az edény falából kidudorodó módon. Mindez már a gepida korszakot (esetleg etnikum?) idézi. A korongolt anyag zömmel szürke, dominál a világosszürke, felületkezelt kerámia. Az egyik tölcéses nyakú hombár (?) peremtöredéke a kézikorongolt fazekak peremkiképzésével mutat közeli rokonságot. Né-